

[Enggaard.]

gjorte redegørelse, hvilke principper monopoltilsynet skal anlægge i forbindelse med fastsættelse af højeste priser eller avancer, hvor noget sådant måtte komme på tale, og der er en række andre enkeltheder, som erhvervslivet ville være i stand til at udlede retningslinjer af. Mon ikke erhvervslivet ville være i stand til at hente betydelig vejledning om de kommende vilkår ved at læse redegørelsen? Jeg tror det.

Det, som i særlig grad har interesseret oppositionen — jeg må her sige socialdemokratiet, for socialistisk folkeparti deltager som bekendt ikke i 21 mands udvalgets arbejde — har imidlertid ikke så meget været disse regler og principper som spørgsmålet om, i hvilket omfang de kommende lønstigninger vil kunne indregnes i priserne uden monopoltilsynets godkendelse.

Det er naturligvis et spændende kapitel i den kommende prislovgivning, som vi alle gerne ville kende indholdet af, men problemet her er jo, og det ved socialdemokratiet udmærket godt, at dette kapitel ikke kan skrives, før vi ved noget mere om udfaldet af forhandlingerne på det private arbejdsmarked. Muligheden for prisstabilitet, som alle jo ønsker, er stærkt afhængig af, hvilken ramme de kommende aftaler holdes inden for. Indtil videre må vi gå ud fra, at man, som det er fremgået af fælleserklæringen fra arbejdsgivere og LO af 16. oktober 1970, respekterer den udstukne ramme på 3½-4 pct. om året for de kommende lønforbedringer. Begge arbejdsmarkedets parter har jo givet udtryk for, at man vil medvirke til en forbedring af prisstabiliteten og til en nedbringelse af valutaunderskuddet.

Alle, også socialdemokratiet, må vist erkende, at hvis denne målsætning skal nås, må incitamenterne fra lønomkostningerne til indenlandsk betingede prisstigninger holdes i tømme. Erfaringerne fra tidligere perioder viser imidlertid, at det, pengeindkomsterne stiger ud over 3½-4 pct., svarende til produktivitetsforbedringen pr. år, meget let omsættes i indenlandske prisstigninger,

som de allerfleste ingen glæde har af, og som forhøjer vort omkostningsniveau til skade for konkurrenceevnen over for udlandet. De videre følger af en sådan inflatorisk udvikling i form af problemer med at fastholde den høje beskæftigelse kender vi kun alt for vel fra tidligere.

På det offentlige arbejdsmarked har lønministeren som bekendt forleden afsluttet forhandlingerne, for så vidt angår dyrtidsreguleringen, med et forlig om, at der gennemføres en række ændringer i det nuværende system. Ændringerne betyder bedre mulighed for længere pauser mellem dyrtidsreguleringerne end nu, og det virker i sig selv afsvækkende på inflationstendenserne. Hertil kommer, at automatikken nu er brudt, idet man har anerkendt princippet om, at udefra kommende prisstigninger ikke automatisk bør få virkning for pristallet, hvis bytteforholdet forringes i et vist omfang. Det er altså en principiel anerkendelse af, at der må sondres mellem prisstigninger, som gør os alle fattigere, og prisstigninger, der findes en økonomisk baggrund for.

Lad mig endelig nævne den tredje væsentlige ændring, at portionerne for de højere lønnede ikke længere udbetales fuldt ud, men at en tredjedel bindes over en periode. Dette er en imødekommenhed over for de ofte fremførte argumenter om, at dyrtiden ikke belaster en arbejder og en generaldirektør på samme måde på grund af den forskellige grad af dækning, som reguleringen hidtil har givet.

Med disse ændringer i dyrtidsreguleringen for det offentlige arbejdsmarked har det private arbejdsmarked yderligere fået kendskab til en side af aftalerne på tjenestemandssområdet, som det må være af betydning at kende forud for den endelige overenskomst. I modsætning til tidligere, hvor det offentliges område altid er kommet efter det private arbejdsmarked, forhandler man nu samtidig, hvilket også må betyde en større mulighed for at kende konsekvenserne af en overenskomst.

Man vil forstå af det, jeg har sagt, at ven-